

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-14474-011
Otsuse kuupäev	31. märts 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Anastasia Nezgovorova, Gertrud Jaks
Tarbija	
Kaupleja	Komka OÜ, 12890281
Tarbija nõue	Kahju hüvitamine.
Asja läbivaatamise aeg	14. märts 2023

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Osahingul Komka hüvitada tarbijale tekitatud kahju 350,00 (kolmsada viiskümmend) eurot.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 19.jaanuaril 2021 ja 6.jaanuaril 2021 lepingud, millega kaupleja võttis enesele kohustuse müüa tarbija poolt üleantud esemed kolmandatele isikutele ja maksta tarbijale esemete müügist saadud hind.

Tarbija väidab, et kaupleja sulges komisjonimüügi kaupluse ootamatult. Kaupleja ei ole tarbijalt saadud esemete eest raha maksnud ega esemeid tagastanud.

Tarbija leiab, et kaupleja on talle põhjustanud kahju kogusummas 350,00 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja ei ole komisjonile omapoolseid selgitusi andnud.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse (TKS) § 51. järgi lahendab komisjon vaidluse poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel. Olukorras, kus kaupleja ei ole sekretariaadile ega komisjonile selgitusi andnud, eeldab komisjon, et kaupleja nõustub tarbija selgitustega.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Komisjonile

esitatud tõendite järgi on poolte vahel tekkinud komisjonilepingutel põhinevad õigussuhted.

VÕS § 692 järgi kohustub komisjonär komisjonilepinguga tegema komitendi jaoks oma nimel ja komitendi arvel tehingu, eelkõige müüma komitendile kuuluva eseme või ostma komitendile teatud eseme (komisjoniese). Komitent kohustub komisjonärile maksma selle eest komisjonitasu. Komisjonilepingule kohaldatakse käsunduslepingu kohta sätestatud, kui komisjonilepingut reguleerivatest sätetest ei tulene teisiti.

VÕS § 620 järgi peab komisjonär (käsundisaaja) oma kohustuste täitmisel tegutsema lähtudes komitendi juhustest ning komitendi suhtes lojaalselt ja kauplejalt majandustegevuses oodatava hoolsusega; komisjonärilt eeldatakse tegutsemist komitendi jaoks parima kasuga, hoides seejuures ära komitendi varale kahju tekkimise.

Komisjonile esitatud lepingud nr 262 ja 262A on sõlmitud kaupleja tüüptingimustel; komisjon lähtub tüüptingimustest ulatuses, milles nendega ei ole tarbija õigusi võrreldes seaduses sätestatuga piiratud.

VÕS § 642 järgi peab käsundisaaja (komisjonär) teatama käsundiandjale kõigist käsundi täitmisega seotud olulistest asjaoludest, eelkõige nendest, mis võivad ajendada käsundiandjat juhust muutma, samuti andma käsundiandja nõudmisel talle teavet käsundi täitmise kohta. Käsundisaaja peab käsundi täitmisel esitama käsundiandjale ülevaate käsundi täitmisega seotud kuludest ja tuludest koos selle aluseks olevate tõenditega.

Komisjoniesemete müügile võtmisel on pooled kokku leppinud esemete müügihinnad. Komisjonärile jäi õigus alandada eseme hinda 50% ulatuses, kui eset kokkulepitud hinnaga 20 kalendripäeva jooksul müüa ei õnnestu; samuti jäi komisjonärile õigus kõrvaldada müügist esemed, mida pole müüdnud 35 kalendripäeva jooksul.

Samas ei ole lepinguga reguleeritud käsundisaaja ees teatamiskohustuse täitmisega seonduvat. Lepingust ei ole võimalik aru saada, kuidas pidi kaupleja andma tarbijale teavet käsundi täitmise asjaolude kohta.

Tarbija avalduse kohaselt sulges kaupleja ootamatult komisjonikaupluse ega ole andnud mingit teavet tarbija poolt üleantud kauba saatuse kohta; kaupleja ei ole tarbija selgitusi kummutanud.

Komisjon selgitab, et kauplejal lasub seadusest tulenev aruandluse kohustus. Kaupleja ettevalmistatud tüüptingimus: „Kui eset pole õnnestunud müüa ja komitent pole esemele järele tulnud 120 päeva jooksul, siis on komisjonäri kohustused komitendi ees lõppenud ning komisjonäril on õigus ese müüa mistahes hinnaga või annetada see heategevuse otstarbeks” on tarbijat ebamõistlikult kahjustav (VÕS § 42 lg 1). Osundatud tingimuses sisaldub varjatud kujul komisjonieseme omandi üleandmise kokkulepe, mis on üldjuhul võimaliku huvide konflikti tõttu lubamatu (VÕS § 696). Lepinguga ei ole reguleeritud, milliseid pingutusi peab komisjonär komisjonieseme müügiks tegema ning millised on tarbija võimalused seda kontrollida; samuti on reguleerimata, kuidas peab komisjonär täitma tarbijale teabe andmise kohustust ning millised on tarbija võimalused saada oma vara saatusest teada. Eeltoodud põhjustel on komisjonäril võimalik tegutseda iseenda huvides ilma aruandlus- ja teatamiskohustust järgimata.

Tarbija väidab, et komisjonärile üleantud esemed on läinud kaotsi. VÕS § 699 järgi vastutab komisjonär talle üleantud komisjonieseme kaotsimineku ja kahjustumise eest, välja arvatud

juhul, kui kaotsimineku või kahjustumine ei toimunud tema süül. Komisjonärile üleantud vara säilimise eest vastutab komisjonär ka seadusest tuleneva hoolsuskohustuse alusel (VÕS §-d 620-621).

Kaupleja ei ole andnud selgitusi selles, mis on saanud tarbijalt vastuvõetud esemetest; seega on tarbija väide esemete kaotsimineku põhjendatud. Kaupleja on lepingut rikkunud ja vastutab selle eest.

Tarbija esitanud kahju hüvitamise nõude ning nõuab kauplejalt 350,00 eurot.

VÕS § 127 järgi on kahju hüvitamise eesmärk kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud (lg 1). Lepingulist kohustust rikkunud lepingupool peab hüvitama üksnes kahju, mida ta nägi rikkumise võimaliku tagajärjena ette või pidi ette nägema lepingu sõlmimise ajal, välja arvatud juhul, kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu (lg 3). Isik peab kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega seotud sellisel viisil, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (lg 4).

VÕS § 128 lg 3 järgi hüvitatakse otsene varaline kahju, millega on hõlmatud kaotsiläinud vara väärtus. VÕS § 132 järgi tuleb asja kaotsimineku korral maksta hüvitist, mis vastab uue samaväärse asja soetamiseks tehtavatele mõistlikele kulutustele. Kui uue samaväärse asja soetamine ei ole võimalik, kuulub hüvitamisele hävinud või kaotsiläinud asja väärtus.

Pooled on esemete komisjonärile üleandmisel kokku leppinud nende väärtuse; komisjonile esitatud lepingute järgi on kauplejale üleantud, kuid müümata jäänud esemete kogumaksumus kokku 397,00 (103,00 + 294,00) eurot. Tarbija nõuab kaotsiläinud esemete eest hüvitist summas 350,00 eurot, mis on komisjonile esitatud tõendite järgi põhjendatud.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue on põhjendatud ja tuleb rahuldada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/

Gertrud Jaks
/allkirjastatud digitaalselt/